รายงานการศึกษาส่วนบุคคล

(Individual Study)

เรื่อง การขับเคลื่อนองค์กรด้วยฐานข้อมูลกลาง กระทรวงยุติธรรม

จัดทำโดย นางสาวธนวรรณ ท้วมยิ้ม

รหัส 9758

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 97

วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.

ประจำปี 2566

ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ก.พ.

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การขับเคลื่อนองค์กรด้วยฐานข้อมูลกลางกระทรวงยุติธรรม

จัดทำโดย นางสาวธนวรรณ ท้วมยิ้ม

รหัส 9758

หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 97

วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.

ประจำปี 2566

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

สำนักงาน ก.พ.

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้
อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง :
ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม ของสำนักงาน ก.พ.

ลงชื่อ นางสาวสุชาดา ไทยบรรเทา
อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การขับเคลื่อนและการบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพนั้นมีความจำเป็นจะต้องใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาเป็นพื้นฐานในการศึกษา การวิเคราะห์ เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ รวมถึงใช้ในการวางแผนเพื่อขับเคลื่อนองค์กร ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร แผนงาน/ โครงการ งบประมาณ ข้อมูลที่ใช้สำหรับการให้บริการประชาชน รวมถึงข้อมูลที่ใช้กับการบริหารงานยุติธรรมที่ได้มาจากการเชื่อมโยงข้อมูลและการบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งการได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวนั้นหน่วยงานจะต้องมีการบูรณาการกันภายในหน่วยงานไม่ใช่เป็นการทำงานในลักษณะของการคนต่างทำ มีการเชื่อมโยงข้อมูลกันระหว่างหน่วยงาน และที่สำคัญอย่างยิ่งคือข้อมูลเหล่านั้นจะต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน ดังนั้นการขับเคลื่อนองค์กรด้วยฐานข้อมูลกลางกระทรวงยุติธรรมนั้น สามารถแบ่งได้ออกเป็น 3 มิติ คือ

มิติของการให้บริการประชาชนผ่านระบบศูนย์กลางการให้บริการประชาชนกระทรวงยุติธรรม (MOJ Service Portal : MSP) ซึ่งระบบดังกล่าวจะเป็นระบบกลางที่รวบรวมงานบริการประชาชนของกระทรวงยุติธรรมไว้ทั้งหมดแบบเบ็ดเสร็จ เมื่อประชาชนมีความต้องการในการขอเข้ารับบริการงานจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม สามารถเข้ามายังระบบศูนย์กลางการให้บริการประชาชนกระทรวงยุติธรรม (MOJ Service Portal : MSP) เพียงจุดเดียวแล้วสามารถหาบริการที่เกี่ยวข้องกับที่ตนเองต้องการได้ พร้อมทั้งสามารถติดตามผลได้ด้วยตนเองผ่านระบบ

มิติของการบริหารงานยุติธรรม คือการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวกับภารกิจของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมทั้งหมด รวมถึงการพัฒนาในส่วนของการส่งต่อข้อมูลคดีในลักษณะของ Case Management คือข้อมูลคดีที่ตั้งต้นจากสถานีตำรวจทั่วประเทศ และมีการส่งต่อข้อมูลคดีไปยังอัยการและศาล และเมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้วก็เข้าสู่กระบวนการของการพัฒนาพฤตินิสัยซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงยุติธรรม ประกอบด้วย 3 หน่วยงานได้แก่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ และกรมราชทัณฑ์ โดยประชาชนสามารถติดตามสถานะของคดีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ และสามารถรองรับการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data eXchange Center : DXC), ข้อมูลจาก Linkage หรือหน่วยงานอื่น ๆ ได้ โดยข้อมูลดังกล่าวนี้จะต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

มิติของการบริหารจัดการองค์กร คือการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถจัดเก็บและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลหลักที่เกี่ยวกับบุคลากร แผนงาน/โครงการ และงบประมาณ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการวิเคราะห์วางแผน และกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการหน่วยงาน

ดังนั้นการขับเคลื่อนองค์กรด้วยฐานข้อมูลกลางกระทรวงยุติธรรม เพื่อการบริหารจัดการหน่วยงาน การมุ่งเน้นการให้บริการภาคประชาชน และการบูรณาการรวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมและการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายนอก สามารถแบ่งระยะการดำเนินการในการแก้ไขปัญหา ได้ดังนี้

แผนระยะที่ 1 มิติของการให้บริการประชาชน เป็นแผนที่ควรทำในระยะเร่งด่วน คือดำเนินการเชื่อมโยงงานบริการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่มีความพร้อมเข้ากับระบบศูนย์กลางการให้บริการประชาชนกระทรวงยุติธรรม (MOJ Service Portal : MSP)

แผนระยะที่ 2 มิติการบูรณาการและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม เป็นแผนที่ควรทำในระยะ 3 ปี คือ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมดำเนินการพัฒนาระบบงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงระบบการให้บริการประชาชนทั้งหมดให้อยู่ในรูปแบบของระบบดิจิทัล ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนั้นเป็นการเพื่อเตรียมการบูรณาการข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

แผนระยะที่ 3 มิติการบูรณาการและการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายนอก เป็นแผนที่ควรทำในระยะ 5 ปี คือระบบฐานข้อมูลกลางกระทรวงยุติธรรมสามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม, หน่วยงานภายนอกกระทรวงยุติธรรม อาทิเช่น กรมการปกครอง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม เป็นต้น

ซึ่งการดำเนินการตามแผนระยะที่ 3 นั้นสามารถดำเนินการควบคู่ไปกับแผนระยะที่ 2 ได้เนื่องจากบางส่วนราชการในสังกัดยุติธรรมมีความพร้อมอยู่แล้ว ซึ่งการดำเนินงานในระยะนี้ต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์หลักคือการให้บริการภาคประชาชนซึ่งเป็นนโยบายบายหลักของรัฐบาลที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยได้รับความกรุณาในการให้คำแนะนำ แนวคิด และทฤษฎีที่เป็นประโยชน์จากบุคคลหลายท่าน ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณะอาจารย์ที่ปรึกษา ท่านอาจารย์สุชาดา ไทยบรรเทา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ท่านอาจารย์ชาญเชาว์น ไชยานุกิจ และท่านอาจารย์วีระชัย พัฒนะวาณิชนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้แนวคิด คำแนะนำ และข้อคิดเห็น ที่มีคุณค่า ตลอดจนตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องจนทำให้รายงานการศึกษาฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณท่านพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ท่านอรัญญา ทองน้ำตะโก รองปลัดกระทรวงยุติธรรมและปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงกระทรวงยุติธรรม รวมถึงท่านผู้บริหารของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมทุกท่าน ที่ได้ให้โอกาสในการเข้ารับการอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส.1) รุ่นที่ 97 วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และขอขอบคุณบุคลากรศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ที่ให้การสนับสนุนระหว่างการฝึกอบรมมาโดยตลอด จนทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาปรับใช้เป็นฐานในการจัดทำรายงานการศึกษาฉบับนี้

ท้ายสุดนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณวิทยากรทุกท่านในหลักสูตรที่ให้ความรู้ ขอขอบคุณผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ทุกท่านที่ดูแลอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาที่มีการฝึกอบรม และผู้ศึกษามีความคาดหวังว่าจะนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปปรับปรุงและพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและผู้ที่มีความสนใจต่อไป

ธนวรรณ ท้วมยิ้ม

30 พฤษภาคม 2566

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ง

กิตติกรรมประกาศ ฉ

สารบัญ ช

1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย 1

    1.1 การวิเคราะห์บริบทและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ 1

    1.2 ตำแหน่งรองอธิบดีที่เป็นเป้าหมาย 9

    1.3 กำหนดวิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย 11

2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ 12

    2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา 12

    2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย 19

    2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ 33

3. แผนพัฒนาตนเอง 34

    3.1 การวิเคราะห์ตนเอง 34

    3.2 การวางแผนพัฒนาตนเอง 34

    3.3 ผลการพัฒนาตนเอง 36

บรรณานุกรม 37

ภาคผนวก 38

ประวัติผู้เขียนรายงานการศึกษาส่วนบุคคล 39

แบบฟอร์มแผนพัฒนารายบุคคล 41

1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

2.1. การกำหนดประเด็นการศึกษา

หัวข้อ: การขับเคลื่อนองค์กรด้วยฐานข้อมูลกลางกระทรวงยุติธรรม

2.1.1. ความท้าทายทางเชิงนโยบาย

- **พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562** เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการบริหารงานของภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัลและสามารถยกระดับการให้บริการประชาชนให้มีความสะดวกและเปิดเผยมากขึ้น
- **แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566 - 2570** โดยมีวิสัยทัศน์ คือ **"บริการภาครัฐสะดวก โปร่งใส ทันสมัย ตอบโจทย์ประชาชน"** มุ่งยกระดับภาครัฐไทยสู่เป้าหมายการให้บริการที่ตอบสนองประชาชน และลดความเหลื่อมล้ำ การเพิ่มความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันของภาคธุรกิจ การสร้างความโปร่งใส ที่เน้นการเปิดเผยข้อมูลแก่ประชาชนโดยไม่

ต้องร้องขอและการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการเป็นภาครัฐที่ปรับตัวทันการณ์ อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไป โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ 4 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 1) ยกระดับการเปลี่ยนผ่านดิจิทัลภาครัฐ เพื่อการบริหารงานที่ยืดหยุ่น คล่องตัว และขยายสู่หน่วยงานภาครัฐระดับท้องถิ่น 2) พัฒนาบริการที่สะดวกและเข้าถึงง่าย 3) สร้างมูลค่าเพิ่มและอำนวยความสะดวกแก่ภาคธุรกิจ 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

- **แผนปฏิบัติการดิจิทัลกระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2565 - 2570**[1] โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “องค์กรผู้ให้บริการงานยุติธรรมด้วยระบบดิจิทัลทุกขั้นตอน” โดยมีพันธกิจ ดังนี้ 1) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบสารสนเทศและการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน รวมถึงการให้บริการประชาชนของกระทรวงยุติธรรมด้วยระบบดิจิทัลทุกขั้นตอน 2) ยกระดับการใช้ประโยชน์จากข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลงานยุติธรรมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีธรรมาภิบาล 3) ออกแบบ พัฒนา และบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล เพื่อให้สามารถรองรับการบริหารจัดการการปฏิบัติงานตามพันธกิจในรูปแบบดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและเกิดความมั่นคงปลอดภัย 4) สนับสนุนเครื่องมือพิเศษเพื่อรองรับการวิเคราะห์และการปฏิบัติงานด้านยุติธรรมที่มีความจำเป็น 5) พัฒนาบุคลากรของกระทรวงยุติธรรมให้มีความรู้และทักษะดิจิทัลเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์มีคุณธรรมและจริยธรรม

  แนวทางการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงยุติธรรม 4 มิติ ดังนี้

  - **มิติที่ 1** พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อมุ่งสู่การปฏิบัติงานและให้บริการแบบดิจิทัลทุกขั้นตอน (Digitalization) มุ่งยกระดับการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชนผ่านระบบดิจิทัลทุกขั้นตอน ด้วยการสนับสนุนการพัฒนาระบบสารสนเทศ และส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการรองรับการปฏิบัติงานและการให้บริการ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความสะดวก รวดเร็ว เข้าถึงง่าย เท่าเทียม ลดความซ้ำซ้อนของกระบวนการและข้อมูล อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนการเป็นรัฐบาลดิจิทัล และส่งผลต่อความพึงพอใจในการรับบริการจากกระทรวงยุติธรรม
  - **มิติที่ 2** ยกระดับการใช้ข้อมูลและการเชื่อมโยงการใช้ข้อมูลงานยุติธรรมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีธรรมาภิบาล (Connected) มุ่งให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์จากข้อมูลต่าง ๆ ที่ถือเป็นสินทรัพย์ของหน่วยงาน โดยส่งเสริมและผลักดันตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการ คือการจัดทำข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อรองรับการแลกเปลี่ยน และ

[1] แผนปฏิบัติการดิจิทัล กระทรวงยุติธรรม พ.ศ.2565-2570

เชื่อมโยงข้อมูลในการบริหารและให้บริการได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ จนถึงกระบวนการส่งเสริมให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงาน และเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในทุกขั้นตอน

- **มิติที่ 3** เพิ่มขีดความสามารถและส่งเสริมมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security) มุ่งพัฒนาหรือจัดหาระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อการให้บริการงานของกระทรวงยุติธรรมได้อย่างต่อเนื่อง เพียงพอ และมีประสิทธิภาพตลอดจนมีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่สอดคล้องตามข้อกฎหมายหรือระเบียบอื่นใดที่เกี่ยวข้อง
- **มิติที่ 4** สร้างสรรค์นวัตกรรมและจัดหาเครื่องมือพิเศษเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานและวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytic) มุ่งสนับสนุนนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อช่วยแก้ไขปัญหา หรือส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านต่าง ๆ ที่ดีขึ้นภายในหน่วยงาน รวมทั้งมุ่งเน้นให้เกิดการนำทรัพยากรของหน่วยงานทั้งในส่วนขององค์ความรู้ของบุคลากร งบประมาณ ข้อมูลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษ และวิธีการจัดการต่าง ๆ ไปพัฒนานวัตกรรมที่เป็นประโยชน์กับหน่วยงานทั้งในด้านของการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน

2.1.2. สภาพปัญหาที่ผ่านมาและแนวโน้มของปัญหาในอนาคตและผลกระทบที่เกิดขึ้น

ในคราวประชุมผู้บริหารกระทรวงยุติธรรมครั้งที่ 20/2565 เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2565 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้มอบหมายให้รองปลัดกระทรวงยุติธรรมในฐานะ Chief Information Officer : CIO ของกระทรวงยุติธรรมให้แต่งตั้งคณะทำงานสำรวจความพร้อมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม เพื่อรองรับการทำงานของภาครัฐตามนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government) พบประเด็นปัญหาและอุปสรรค และมีความจำเป็นในการดำเนินการแก้ไขและพัฒนา ดังนี้

1. ประเด็นปัญหาด้านโครงสร้างหน่วยงานและบุคลากร โดยมีรายละเอียดดังนี้

<u>ด้านโครงสร้างหน่วยงาน</u>

- หน่วยงานที่มีโครงสร้างของหน่วยงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เป็นไปตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการจำนวน 4 หน่วยงาน ได้แก่ กรมคุมประพฤติ กรมบังคับคดี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
- หน่วยงานที่มีโครงสร้างของหน่วยงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ไม่เป็นไปตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ โดยจัดตั้งเป็นกอง/สำนัก จำนวน

3 หน่วยงาน ได้แก่ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

- หน่วยงานที่มีโครงสร้างของหน่วยงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ไม่เป็นไปตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ โดยจัดตั้งภายใต้กอง/สำนัก จำนวน 3 หน่วยงาน ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ และสำนักงานกิจการยุติธรรม

<u>ด้านบุคลากร</u>

- ข้อมูลบุคลากรของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม มีผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทั้งหมดจำนวน 201 คน
- อัตรากำลังของบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบงานสารสนเทศและงานด้านความมั่นคงปลอดภัยมีไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่ได้รับมอบหมาย
- การพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเฉพาะด้านไม่เพียงพอ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมแต่ละหลักสูตรมีราคาค่อนข้างสูง

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวหากไม่เร่งดำเนินการจัดตั้งกอง/ สำนักที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ จะส่งผลให้อัตรากำลังของผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีจำนวนน้อย เนื่องจากรูปแบบการจัดตั้งหน่วยงานมีผลต่อการกำหนดจำนวนบุคลากรที่จะปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน จะไม่สามารถนำนโยบายระดับกระทรวงสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และทำให้การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่มีความยั่งยืน

2. ประเด็นเรื่องการจำทำแผน/ แนวนโยบาย/ แนวปฏิบัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

<u>แผน/แนวนโยบาย/แนวปฏิบัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</u>

- ทุกส่วนราชการในสังกัดมีการจัดทำแผน/แนวนโยบาย/แนวปฏิบัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ยกเว้นกรมราชทัณฑ์
- ทุกส่วนราชการในสังกัดมีการจัดทำแผน/แนวนโยบาย/แนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนตัว
- ทุกส่วนราชการในสังกัดมีการจัดทำแผน/แนวนโยบาย/แนวปฏิบัติด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์หรือด้านสารสนเทศ ยกเว้นกรมราชทัณฑ์

- ทุกส่วนราชการในสังกัดมีการจัดทำแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินจากภัยพิบัติฯ ยกเว้น กรมราชทัณฑ์
- ทุกส่วนราชการในสังกัดมีการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (BCP : Business continuity planning) ยกเว้นกรมราชทัณฑ์

<u>การจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance)</u>

- ทุกส่วนราชการในสังกัดมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ยกเว้นกรมสอบสวนคดีพิเศษ
- ทุกส่วนราชการในสังกัดมีการจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดทำบัญชีข้อมูล ยกเว้น กรมคุมประพฤติ และกรมสอบสวนคดีพิเศษ
- ทุกส่วนราชการในสังกัดมีระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) ยกเว้น กรมคุมประพฤติ และกรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการในปีงบประมาณ 2566
- ทุกส่วนราชการในสังกัดมีมีชุดข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data) ยกเว้น กรมสอบสวนคดีพิเศษ

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวหากไม่เร่งดำเนินการผลักดันให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ยังไม่ได้ดำเนินการจัดทำแผน/ แนวนโยบาย/ แนวปฏิบัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศฯ จะส่งผลให้หน่วยงานไม่มีทิศทางในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงาน

3. ประเด็นปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมยังไม่มีความพร้อมเพราะขาดทรัพยากร โดยมีรายละเอียดดังนี้
    - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเสมือนบนระบบ Cloud Computing ของกระทรวงยุติธรรมมีทรัพยากรไม่เพียงพอและปัจจุบันอุปกรณ์ดังกล่าวเริ่มเสื่อมสภาพ โดยทางกระทรวงยุติธรรมได้มีการเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณแล้วตั้งแต่ปีงบประมาณ 2566 แต่ก็ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เนื่องจากนโยบายของภาครัฐมุ่งเน้นให้ทุกหน่วยงานราชการไปใช้บริการระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (GDCC)
    - กระทรวงยุติธรรมยังไม่มีศูนย์สำรองข้อมูลและกู้คืนระบบ (DR Site) เนื่องจากกระทรวงจะใช้ระบบคลาวด์ภาครัฐ (GDCC) เป็นศูนย์สำรองข้อมูลและกู้คืนระบบ (DR Site) ของกระทรวงยุติธรรม แต่จากการประสานงานและทดสอบการทำงานของระบบแล้วพบว่าปัจจุบันระบบคลาวด์ภาครัฐ (GDCC) มีทรัพยากรให้ไม่เพียงพอและต่อเนื่อง
    - ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ระบบปฏิบัติการ รวมถึงซอฟต์แวร์อื่นๆ หากไม่ได้รับการต่อลิขสิทธิ์การใช้งาน และไม่ทำการอัพเดทจะส่งผลให้ระบบเกิดช่องโหว่ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ที่ไม่ประสงค์ดีสามารถโจมตีระบบ หรือขโมยข้อมูลได้

- เครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวหากไม่เร่งดำเนินการแก้ไขจะส่งผลให้ระบบคลาว์ดกระทรวงยุติธรรมมีทรัพยากรไม่เพียงพอต่อการให้บริการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม และมีความเสี่ยงหากเกิดภัยพิบัติหรือระบบถูกผู้ไม่ประสงค์ดีโจมตี หรือขโมยข้อมูลได้

4. ประเด็นปัญหาด้านการจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture : EA) จากผลการสำรวจพบว่ากระทรวงยุติธรรมมีระบบที่ใช้งานอยู่ และอยู่ระหว่างการพัฒนา ดังนี้
   - ระบบงานที่ใช้อยู่ ณ ปัจจุบัน ได้แก่ 1) ระบบ Back Office จำนวน 259 ระบบ 2) ระบบ Front Office จำนวน 11 ระบบ 3) ระบบบริการประชาชนจำนวน 78 ระบบ
   - ระบบงานที่อยู่ระหว่างพัฒนาในปีงบประมาณ 2566 ได้แก่ 1) ระบบ Back Office จำนวน 28 ระบบ 2) ระบบ Front Office จำนวน 0 ระบบ 3) ระบบบริการประชาชนจำนวน 2 ระบบ
   - ระบบงานที่คาดว่าจะพัฒนาในปี พ.ศ.2567 - 2570 ได้แก่ 1) ระบบ Back Office จำนวน 38 ระบบ 2) ระบบ Front Office จำนวน 1 ระบบ 3) ระบบบริการประชาชนจำนวน 11 ระบบ
   - กระทรวงยุติธรรมมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับส่วนราชการอื่นจำนวน 35 ระบบ
   - กระทรวงยุติธรรมมีระบบงานที่ให้บริการประชาชนผ่านระบบให้บริการประชาชนกระทรวงยุติธรรม (Mind → https://mind.moj.go.th) ซึ่งประกอบด้วยระบบงานย่อยจำนวน 11 ระบบงาน ดังนี้1) ปรึกษากฎหมาย 2) ร้องเรียน/ร้องทุกข์ 3) แจ้งเบาะแส การพนัน/ ยาเสพติด/ การกระทำผิด 4) ขอรับเงินช่วยเหลือกองทุนยุติธรรม 5) ขอรับเงินช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา 6) ขอรับการคุ้มครองพยานในคดีอาญา 7) ขอไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท 7) ขอรับการตรวจพิสูจน์ DNA 8) ขอรับการตรวจพิสูจน์สารเสพติดในเส้นผม 9) ขอรับการตรวจพยานเอกสาร 10) ให้ข้อมูล/ คำแนะนำแก่หน่วยงาน 11) แจ้งความคดีพิเศษ 11) พรบ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ ซึ่งยังไม่ครอบคลุมงานบริการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมทั้งหมด

จากข้อมูลดังกล่าวพบว่าระบบงานภายในของแต่ละหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมบางระบบเป็นการออกแบบมาในลักษณะของ Silo คือเป็นระบบงานที่แต่ละสำนัก/ กองพัฒนาขึ้นมาเพื่อเก็บข้อมูลตามภารกิจของหน่วยงานของตนเองเท่านั้น ซึ่งบางระบบไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกันหรือใช้งานข้อมูลร่วมกันได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าวจึงเห็นควรให้ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมดำเนินการจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise

Architecture : EA) เพื่อทำการวิเคราะห์ภารกิจของหน่วยงานให้ชัดเจนและมองเห็นภาพองค์รวมของทิศทางในการพัฒนางานด้านเทคโนโลยี รวมถึงการเชื่อมโยงของข้อมูลและกระบวนงานของหน่วยงานและภาพรวมของกระทรวงยุติธรรม จากประเด็นปัญหาดังกล่าวหากไม่เร่งดำเนินการจะส่งผลกระทบในเรื่องของการมองภาพรวมภารกิจของหน่วยงานและกระทรวงยุติธรรม ไม่สามารถวิเคราะห์และออกแบบระบบในรูปแบบของ Single Database ได้ ทำให้การทำงานของระบบต่าง ๆ จะเป็นแบบ Silo และส่งผลให้การนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์บริหารจัดการองค์กร และการให้บริการประชาชน ไม่สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ประเด็นปัญหาด้านการเชื่อมโยงและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม เนื่องจากส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมยังขาดความพร้อมในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยข้อจำกัดต่าง ๆ ได้แก่ การที่หน่วยงานขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาระบบงานสารสนเทศได้ด้วยตนเอง รวมถึงขาดงบประมาณในการจ้างพัฒนาระบบเชื่อมโยง จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้หน่วยงานไม่สามารถพัฒนาระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลได้ โดยส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ยังไม่ได้ดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลงานบริการกับสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ได้แก่ กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ สำนักงานกิจการยุติธรรม สำนักงาน ป.ป.ส. หากไม่เร่งดำเนินการจะส่งผลให้ไม่สามารถบูรณาการฐานข้อมูลงานบริการร่วมกันในระหว่างหน่วยงานภายในกรมระหว่างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานภายนอกได้
6. ประเด็นปัญหาด้านกฎ ระเบียบ ของแต่ละส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมบางฉบับยังมีข้อจำกัดในการพัฒนางานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และไม่เอื้อต่อการเชื่อมโยงข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน หากไม่เร่งดำเนินการแก้ไขจะส่งผลให้การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานไม่สามารถดำเนินการได้ และไม่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้ทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกกระทรวงยุติธรรม
7. ประเด็นปัญหาด้านงบประมาณที่ไม่ได้รับการจัดสรรอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง จึงส่งผลให้การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และการให้บริการแก่ประชาชนขาดความต่อเนื่อง และส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งในบางครั้งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงจากการถูกจู่โจมในรูปแบบต่าง ๆ ได้

2.1.3. ความจำเป็นในการดำเนินการแก้ไขหรือพัฒนา

กระทรวงยุติธรรม ได้เล็งเห็นความสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ จึงมีแนวคิดในการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาช่วยในการดำเนินงานของทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการให้บริการ

ประชาชน ทั้งนี้โดยกระทรวงยุติธรรมได้จัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลกระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2565 - 2570 ขึ้น โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานให้รองรับกับบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของประเทศและสังคมโลก รวมถึงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-2019) ที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการดำเนินชีวิต ธุรกิจ การทำงาน และการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐในทุกมิติ จนเกิดเป็นความปกติใหม่ (New Normal) ที่สอดรับกับบทบาทของภารกิจของกระทรวงยุติธรรม

การขับเคลื่อนองค์กรด้วยฐานข้อมูลกลางกระทรวงยุติธรรมจะเกิดประโยชน์กับทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งเป้าประสงค์หลักของการพัฒนาฐานข้อมูลกลางกระทรวงยุติธรรมจะต้องคำนึงถึงความโปร่งใส รวมถึงการผลักดันนโยบายและแผนงานยุติธรรมให้มีความทันสมัย สอดรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ประชาชนได้รับการช่วยเหลือจากการให้บริการงานยุติธรรมอย่างรวดเร็วทั่วถึงและเป็นธรรม ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการบังคับใช้กฎหมายและมีความเชื่อมั่นต่อกระทรวงยุติธรรม โดยการพัฒนาศูนย์ข้อมูลกลางกระทรวงยุติธรรม จะเป็นการนำแผนพัฒนาดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ.2566 - 2572 ภายใต้วิสัยทัศน์ “บริการภาครัฐสะดวก โปร่งใส ทันสมัย ตอบโจทย์ประชาชน” ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลมาสู่การปฏิบัติในระดับกระทรวงตามแผนปฏิบัติการดิจิทัลกระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2565 - 2570 และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี ที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดขึ้น

การขับเคลื่อนนโยบายภาครัฐให้บรรลุเป้าหมาย มีความจำเป็นจะต้องใช้ข้อมูลมาเป็นพื้นฐานเพื่อกำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนองค์กรให้สอดคล้องกับแผนงานและกรอบระยะเวลาที่รัฐบาลกำหนด ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร งบประมาณ แผนงาน/โครงการ รวมถึงข้อมูลที่ใช้สำหรับการให้บริการประชาชน ซึ่งการได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวนั้น ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมจะต้องมีการบูรณาการกันภายในหน่วยงานและมีการเชื่อมโยงข้อมูลกันระหว่างหน่วยงานด้วย โดยการขับเคลื่อนองค์กรด้วยฐานข้อมูลแบ่งได้ออกเป็น 3 มิติ คือ 1) มิติของการให้บริการประชาชนผ่านระบบศูนย์กลางการให้บริการประชาชนกระทรวงยุติธรรม (MOJ Service Portal: MSP) 2) มิติของการบริหารงานยุติธรรม โดยต้องมีฐานข้อมูลของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลร่วมกันได้ และรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่นๆ ในกระบวนการยุติธรรม 3) มิติของการบริหารจัดการองค์กรโดยมีฐานข้อมูลหลักที่เกี่ยวกับบุคลากร แผนงาน/โครงการ งบประมาณ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ วางแผน และกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการกระทรวงยุติธรรม

2.2. การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย

2.2.1. หลักการ แนวคิด ที่ใช้เป็นกรอบ หรือแนวทางในการจัดทำข้อเสนอ

สถาปัตยกรรมองค์กร[2] (Enterprise Architecture) คือ กระบวนในการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) มาสนับสนุนการดำเนินงานธุรกิจ (Business) ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์กร แม้ว่าสถาปัตยกรรมองค์กรจะเน้นในเรื่องความสอดคล้องกันของการดำเนินงานด้านธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างไรก็ตาม ด้านความมั่นคงปลอดภัยก็ถือเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ ซึ่งจะช่วยให้ทั้งการดำเนินงานธุรกิจและการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปด้วยความถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส และตรวจสอบได้ The Zachman Framework for Enterprise Architecture ถือเป็นกรอบของสถาปัตยกรรมองค์กรแรกที่ถูกนำเสนอ นอกจากนี้ยังมีกรอบแนวคิดอื่นที่ได้ถูกนำมาปรับใช้ เช่น The Open Group Architecture Framework (TOGAF) และ Federal Enterprise Architecture (FEA) ซึ่งแต่ละแนวคิดมีใจความสำคัญดังต่อไปนี้

1) The Zachman Framework[3] เป็นแนวคิดที่พิจารณาอยู่ 2 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบแรกคือ 5W1H เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับการสื่อสารโดยการสอบถามด้วย 6 คำถาม คือ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) และอย่างไร (How) คำถามเหล่านี้จะช่วยรวบรวมและวิเคราะห์เรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ และการหาความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล องค์ประกอบที่สองคือ มุมมองผู้รับฟัง เป็นองค์ประกอบที่กล่าวถึงมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมองค์กรในมุมมองต่าง ๆโดยประกอบไปด้วย 6 มุมมอง คือ มุมมองผู้บริหาร (Executive) มุมมองผู้จัดการธุรกิจ (Business Mgnt.) มุมมองสถาปนิก (Architect) มุมมองวิศวกร (Engineer) มุมมองช่างเทคนิค (Technician) และมุมมองระดับองค์กร (Enterprise)
2) TOGAF Architecture Development Method หรือ TOGAF Framework เป็นแนวทางในการจัดทำและการนำเอาสถาปัตยกรรมองค์กรไปใช้งาน TOGAF แบ่งสถาปัตยกรรมองค์กรออกเป็น 4 องค์ประกอบคือ
   - สถาปัตยกรรมด้านธุรกิจ (Business Architecture) : กล่าวถึงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์องค์กร (Business Strategy and Tactic) กระบวนการธุรกิจ (Business Processes) รวมไปถึงการกำกับดูแลกิจการ (Governance)
   - สถาปัตยกรรมด้านข้อมูล (Data Architecture) : อธิบายถึงโครงสร้างของข้อมูลทั้งในระดับ Logical และระดับ Physical และเครื่องมือ/กระบวนการในการบริหารจัดการข้อมูล

---

2 (1) ที่มา https://en.wikipedia.org/wiki/Enterprise_architecture_framework#/media /File:Layers of_the_Enterprise_Architecture.jpg

(2) The Open Group (2011). The Open Group Architecture Framework (TOGAF) Version 9.1.

3 (2) Zachman, A. J..The Zachman Framework for Enterprise Architecture Version 3.0. Retrived from http://www.zachman.com/about-the-zachman-framework

- สถาปัตยกรรมด้านแอปพลิเคชัน (Application Architecture) : แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแอปพลิเคชันกับกระบวนการธุรกิจ และความเชื่อมโยงกันระหว่างแอปพลิเคชันกับแอปพลิเคชัน
- สถาปัตยกรรมด้านเทคโนโลยี (Technology Architecture) : อธิบายถึงการนำเอาซอฟต์แวร์ (Software) และฮาร์ดแวร์ (Hardware) มาสนับสนุนการบริหารจัดการกับข้อมูล แอปพลิเคชัน และธุรกิจ ในส่วนนี้จะกล่าวรวมไปถึงโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Infrastructure) เช่นเครือข่าย (Network) กระบวนการ (Process) และ มาตรฐาน (Standard)

3) Federal Enterprise Architecture[4] (FEA) เป็นแนวทางในการจัดทำและการนำเอาสถาปัตยกรรมองค์กรไปใช้งาน ซึ่งแบ่งแบบจำลองการอ้างอิง (Consolidated Reference Models) ออกมาเป็น 5 แบบจำลองประกอบไปด้วย
   - แบบจำลองอ้างอิงประสิทธิภาพองค์กร (Performance Reference Model) : กล่าวถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร และความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายองค์กรกับองค์กรอื่น นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการติดตามและวัดประสิทธิภาพขององค์กร
   - แบบจำลองอ้างอิงธุรกิจ (Business Reference Model) : อธิบายถึงบริการต่าง ๆ (Business Services) ที่มีการใช้ร่วมกันภายในองค์กรและระหว่างองค์กร และกระบวนการธุรกิจ
   - แบบจำลองอ้างอิงข้อมูล (Data Reference Model) : อธิบายถึงการบริหารจัดการข้อมูลให้เป็นมาตรฐานและการแลกเปลี่ยนข้อมูลตลอดทั้งองค์กร
   - แบบจำลองอ้างอิงแอปพลิเคชัน (Application Reference Model) : ระบุถึงการนำเอาแอปพลิคชันมาใช้งานให้สอดคล้องกับกระบวนการธุรกิจ
   - แบบจำลองอ้างอิงโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Reference Model) : อธิบายถึงโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆที่ถูกนำมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการบริหารจัดการกับธุรกิจ แอปพลิเคชัน ข้อมูล และความมั่นคงปลอดภัย
   - แบบจำลองอ้างอิงความมั่นคงปลอดภัย (Security Reference Model) : กล่าวถึงการออกแบบและนำเอามาตรการควบคุม (Controls) ความมั่นคงปลอดภัยไปใช้เพื่อให้การดำเนินการด้านธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปด้วยการรักษาความลับ (Confidentiality) ความถูกต้อง (Integrity) ความพร้อมใช้ (Availability) ความโปร่งใส

---

4 U.S. Office of Management and Budget (2013, January 29). Federal Enterprise Architecture Framework Version 2.

(Transparency) และตรวจสอบได้ (Accountability) รวมไปถึงการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management)

การออกแบบสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) หรือ EA คือแผนผังภาพรวมขององค์กร เป็นการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับกระบวนการการทำงาน (Business Process) หรือภารกิจขององค์กรอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ในระดับระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ ไปสู่ทิศทางการขับเคลื่อน (Roadmap) ขององค์กร เพื่อเป็นเครื่องมือให้องค์กรสามารถวางแผนกลยุทธ์หรือกำหนดแผนงานให้บรรลุ ตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) สถาปัตยกรรมด้านธุรกิจ (Business Architecture) 2) สถาปัตยกรรมด้านข้อมูล (Data Architecture) 3) สถาปัตยกรรมด้านระบบงาน (Application Architecture) 4) สถาปัตยกรรมด้านเทคโนโลยี (Technology Architecture) 5) สถาปัตยกรรมด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Architecture)

สถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) เป็นการนำหลักการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรมาประยุกต์ใช้ทั้งในด้านกระบวนการปฏิบัติงาน (Business Process) ระบบสารสนเทศ (Information Systems) และเทคโนโลยี (Technology) เพื่อขับเคลื่อนนโนบายและยุทธศาสตร์ไปสู่ภาคปฏิบัติ (Strategic Execution) ให้สัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้การดำเนินงานตามสถาปัตยกรรมองค์กร ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและ ปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทการดำเนินงานที่สำคัญขององค์กร (Continuous Improvement)

สถาปัตยกรรมด้านดิจิทัลเทคโนโลยี (Digital Technology Architecture)

สถาปัตยกรรมด้านดิจิทัลเทคโนโลยี (Digital Technology Architecture) เป็นโครงสร้างพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล การออกแบบเทคโนโลยีจึงต้องรองรับการทำงานทั้งหมด รวมถึงระบบสารสนเทศต่าง ๆ ขององค์กร เช่น ระบบเครือข่าย ระบบปฏิบัติการ ระบบบริหาร จัดการฐานข้อมูล อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครือข่าย ที่มีอยู่ในปัจจุบันและแผนพัฒนาในอนาคต

สถาปัตยกรรมด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Architecture)

สถาปัตยกรรมด้านการรักษาความปลอดภัย เป็นการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบโดยรวม สร้างกลไกในการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลไปสู่ความปลอดภัยของระบบต่าง ๆ ตามมาตรฐานสากล โดยมีโครงสร้างสถาปัตยกรรมที่ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- นโยบายความมั่นคงปลอดภัย (Security Policy) กำหนดนโยบายที่ครอบคลุมความปลอดภัยในทุกด้าน กำหนดหลักเกณฑ์การเข้าถึงเครือข่ายภายใน (Internal Network) และการเข้าถึงข้อมูลในแต่ละชั้นข้อมูลที่ชัดเจน
- การจัดการด้านการยืนยันตัวตน (Identity Management) มีการใช้ระบบยืนยันตัวตนใน
- การเข้าถึงระบบต่าง ๆ ขององค์กร ตลอดจนวิธีการและการจัดการเข้ารหัสบุคคล

- การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยคุกคามทางคอมพิวเตอร์ (Security Monitoring)
- การรักษาความปลอดภัยของข้อมูลที่จะให้สิทธิในการเข้าถึงเฉพาะผู้ที่มีสิทธิ์เข้าถึงเท่านั้น (Data Security)
- การป้องกันการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลภายในโดยไม่ได้รับอนุญาต (Network Security)

การใช้งานสถาปัตยกรรมองค์กรของกระทรวงยุติธรรม

การนำสถาปัตยกรรมองค์กร ไปใช้งานให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดนั้น ต้องมีการกำหนดรูปแบบการจัดการภายใต้กรอบสถาปัตยกรรมองค์กร และนำมาใช้เป็นแนวทางเพื่อให้เกิดการบูรณาการทั้งด้านกระบวนงานทางธุรกิจและเทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย การกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Governance) กลไกการเชื่อมต่อ (Linkage Mechanism) เพื่อการนำ สถาปัตยกรรมองค์กรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยร่วมกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology Management) แผนการดำเนินงานพัฒนาและการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้งาน (Digital Development and Deployment) การประเมินผลการพัฒนาและการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ไปใช้งาน และปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต

กลไกการนำสถาปัตยกรรมองค์กรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลไกการการนำสถาปัตยกรรมองค์กรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพถือเป็นกระบวนงานในการประสาน ความเข้าใจที่จะทำให้เกิดการวางแนวทางที่สอดคล้องในด้านธุรกิจ การบริหารองค์กรและเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งด้านการเชื่อมโยงความต้องการทางธุรกิจไปสู่การดำเนินโครงการเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีกลไกทั้งด้านการประสานให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนระหว่างเป้าหมายทางธุรกิจและเป้าหมายรวมทั้งข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และการประสานในด้านเป้าหมายทางธุรกิจสู่เป้าหมายของ โครงการด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และการประสานด้านมาตรฐานและการควบคุมโครงการภายใต้การกำกับ ดูแลด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Governance) และสถาปัตยกรรมองค์กร โดยกลไกการการนำสถาปัตยกรรมองค์กรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

- จัดอบรมด้านสถาปัตยกรรม (Training) เป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีในด้านที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมองค์กรของกระทรวงยุติธรรมให้แก่ทีมงานบริหารจัดการโครงการและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในโครงสร้างและการบริหารจัดการตามกรอบสถาปัตยกรรมองค์กรของกระทรวงยุติธรรม
- จัดลำดับความสำคัญโครงการ ตามแผนปฏิบัติการดิจิทัลและกรอบสถาปัตยกรรมองค์กร โดยให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดความเข้าใจสถาปัตยกรรมองค์กร

- ประเมินผลการดำเนินโครงการตามเป้าหมายขององค์กร โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการพัฒนาและการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้งาน จัดทำรายงานการประเมินผลลัพธ์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพตามกรอบการกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Governance) หรือธรรมาภิบาลด้านดิจิทัล (Digital Governance)

การเฝ้าระวังและบริหารจัดการระบบ (System Monitoring and Management)

การเฝ้าระวังและบริหารจัดการระบบ เป็นส่วนของการติดตามและเฝ้าระวังการใช้งานและการ บริหารจัดการระบบโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการทำงานของระบบ ตลอดจนการสำรองข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ระบบทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

- Service Level Management เป็นกระบวนงานบริหารจัดที่เสริมการให้บริการอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อพร้อมให้บริการกับผู้ใช้งานทุกระดับ
- System Monitoring การติดตามเฝ้าระวังระบบต่าง ๆ พร้อมตรวจจับและสามารถ แก้ปัญหาได้ทันและรวดเร็ว
- Data Center Management เป็นการบริหารจัดการ Data Center ให้สามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ มีการบำรุงรักษาเชิงรุกและเป็นมาตรฐาน
- Network Management การบริหารจัดการโครงข่าย มีระบบติดตามการทำงานเครือข่ายตลอดเวลา

การกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Governance)

การกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีดิจิทัลหรือธรรมาภิบาลด้านดิจิทัล เป็นกรอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้งานขององค์กร โดยจะต้องมีนโยบายกำกับดูแลที่เหมาะสมและครอบคลุมการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งองค์กร เพื่อนำไปเป็นกำหนด แนวทางในการปฏิบัติในแต่ละด้าน ซึ่งหลักการกำกับมีประเด็นที่สำคัญ 3 ด้าน คือ การบริหารจัดการ ทรัพยากรอย่างเหมาะสม การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล

ทั้งนี้สถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) เป็นเสมือนพิมพ์เขียวที่เชื่อมโยงโครงสร้าง การจัดการด้านกระบวนงานทางธุรกิจและด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลขององค์กร โดยมีกรอบแนวทาง และความสอดคล้องในการกำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการและการนำมาใช้ในการดำเนินโครงการด้านดิจิทัลให้เกิดธรรมาภิบาล

การบริหารจัดการโครงการเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology Project Management)

การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนงาน/โครงการของกระทรวงยุติธรรมที่กำหนดในแผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี เพื่อดำเนินการตามกรอบในแผนพัฒนาดิจิทัลของประเทศไทยให้บรรลุถึงเป้าหมายของโครงการ (Project Objectives) ของกระทรวงยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีการบริหารงานโครงการและการติดตามและวิเคราะห์ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน/ โครงการ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า ลดความเสี่ยงและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด รวมถึงการมีข้อมูลและแนวทางเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการและแผนงานต่าง ๆ ที่ต้องดำเนินการในอนาคตได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งการบริหารจัดการโครงการเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology Project Management) นำแนวคิด (Concept) วิธีการบริหารจัดการโครงการ (Project Methodology) ที่กระทรวงยุติธรรมควรนำมาใช้ 2 วิธี ดังนี้

- การบริหารจัดการโครงการโดยใช้ PDCA (Project Plan-Do-Check-Act Cycle) โดยเริ่มต้นการบริหารโครงการตั้งแต่ การวางแผนงาน (Plan) ดำเนินงานตามแผน (Do) ติดตามการดำเนินงานและ ตรวจสอบ (Check) สุดท้ายประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเหมาะสม (Act)
- การบริหารจัดการโครงการแบบ Agile (Agile Project Management) การบริหารจัดการโครงการในลักษณะของ Agile Method นั้น ได้แนวคิดมาจากการพัฒนา ระบบงานหรือซอฟต์แวร์แบบ Agile ซึ่งลดประเด็นข้อจำกัดของการพัฒนาซอฟต์แวร์แบบดั้งเดิม (Waterfall Process) ซึ่งจะเป็น ดำเนินการตามกระบวนการทีละขั้นตอนทำให้ใช้ทรัพยากรจำนวนมากและระยะเวลาที่ยาวนานในการ ดำเนินงานโครงการ เมื่อเกิดการผิดพลาดจะแก้ไขได้ยาก หรือต้องกลับไปแก้ไขตั้งแต่ต้น ในขณะที่ Agile Method นั้นวิธีการทำงานที่เน้นความคล่องแคล่วตอบสนองความต่อการเปลี่ยนแปลง และปรับเปลี่ยนที่รวดเร็ว

อย่างไรก็ตาม การดำเนินโครงการต่าง ๆ ของกระทรวงยุติธรรมควรเริ่มต้นจากแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรซึ่งได้นำมาวิเคราะห์และจัดทำอยู่ในสถาปัตยกรรมองค์กร มาใช้เป็นแนวทางในการเริ่มโครงการให้เป็นไปตาม กรอบของสถาปัตยกรรมองค์กรของกระทรวงยุติธรรม ในขณะเดียวกันช่วงการดำเนินงานโครงการเมื่อต้องมีการระบุกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ ก็จะพิจารณาตามกรอบสถาปัตยกรรม องค์กรด้านอื่น ไม่ว่าจะเป็น สถาปัตยกรรมด้านข้อมูล สถาปัตยกรรมด้านระบบงานและสถาปัตยกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มาประกอบในการดำเนินงาน

2.2.2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอ

การขับเคลื่อนองค์กรด้วยฐานข้อมูลกลางกระทรวงยุติธรรมเพื่อการบริหารจัดการองค์กรการให้บริการประชาชน และการบริหารงานยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ นั้น สามารถแบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 มิติ คือ

มิติของการให้บริการประชาชนผ่านระบบศูนย์กลางการให้บริการประชาชนกระทรวงยุติธรรม (MOJ Service Portal: MSP) ซึ่งระบบดังกล่าวจะเป็นระบบที่รวบรวมงานบริการประชาชนของ

กระทรวงยุติธรรมไว้ทั้งหมด โดยมีรายละเอียดของงานบริการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ดังนี้

กรมคุมประพฤติ มีงานบริการประชาชน คือ 1) งานสืบเสาะและพินิจ (จำเลย) 2) งานสืบเสาะและพินิจ (พยาน) 3) งานคุมประพฤติ 4) งานสงเคราะห์ผู้กระทำผิด 5) งานตรวจพิสูจน์ 6) งานตรวจพิสูจน์ (พยาน) 7) งานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด 8) การรับรายงานตัว/ ย้ายสถานที่รายงานตัว/รายงานตัวไม่ตรงวันที่กำหนด 9) การปล่อยชั่วคราวในระหว่างการตรวจพิสูจน์ 10) การทำงานบริการสังคมแทนค่าปรับ 11) ศูนย์ข้อมูลข่าวสารกรมคุมประพฤติ

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีงานบริการประชาชน คือ 1) งานคดีอาญา 2) งานคดีครอบครัว 3) งานศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน 4) การให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองที่บุตรหลานมีปัญหาทั้งด้านจิตวิทยาและด้านคดี 5) การให้บริการเยี่ยมญาติทางไกลผ่านระบบ Video Conference

กรมราชทัณฑ์ มีงานบริการประชาชน คือ 1) การพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษา บุคคล หรือหน่วยงานอื่นที่ประสงค์ จะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการทำวิจัย ทำวิทยานิพนธ์ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ หรือในเรือนจำ ทัณฑสถาน 2) การพิจารณาอนุญาตให้บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลที่มีความประสงค์ จะเข้าไปในเรือนจำเพื่อสัมภาษณ์ผู้ต้องขัง รวมถึงการถ่ายภาพ ภาพยนตร์ – วีดีทัศน์ ภายในเรือนจำ 3) การพิจารณาอนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าดูกิจการหรือติดต่อการงานกับเรือนจำ 4) การพิจารณาอนุญาตให้บุคคลภายนอกที่ประสงค์จะเข้าเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขังในเรือนจำ ตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

กรมบังคับคดี มีงานบริการประชาชน คือ 1) งานบังคับคดีแพ่ง 2) การบังคับคดีล้มละลาย 3) การขับไล่-รื้อถอน 4) การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ 5) การวางทรัพย์ 6) การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี

สำนักงานกิจการยุติธรรม มีงานบริการประชาชน คือ 1) ฐานความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรม Justice Knowledge Base งานวิจัย บทความ วิทยานิพนธ์ 2) รายงานการติดตามการจัดทำกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 3) Lamp (ศูนย์ข้อมูลการเผยแพร่ด้านกฎหมาย) 4) แผนพัฒนากระบวนการยุติธรรม 5) สถิติการกระทำความผิดคดีอาญา งานวิจัย และรายงานสถานการณ์ อาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรม 6) วารสารกระบวนการยุติธรรม 7) ศูนย์ข้อมูลข่าวสารราชการสำนักงานกิจการยุติธรรม 8) สมุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมาย 9) อินโฟกราฟิกความรู้กฎหมาย (Info graphics) 10) สื่อ

เสียงความรู้กฎหมาย (Sport Radio) 11) สื่อมัลติมีเดียสร้างการตระหนักรู้กฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม (VDO Multimedia)

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ มีงานบริการประชาชน คือ 1) ตรวจพยานเอกสาร 2) ตรวจ DNA พ่อ แม่ ลูก 3) ตรวจสารเสพติดในเส้นผม 4) ติดตามคนไทยที่สูญหายในต่างประเทศ 5) การแจ้งเรื่องร้องทุกข์ สำหรับภาคประชาชน 6) การรับแจ้งคนหาย 7) การตรวจพิสูจน์บุคคล 8) การให้บริการตรวจ DNA เพื่อคืนสัญชาติ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) มีงานบริการประชาชน คือ 1) ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร 2) ศูนย์รับแจ้งเบาะแสยาเสพติด 1386 3) การให้บริการสื่อ 4) การขอรับการสนับสนุนวิทยากรหัวข้อความรู้ยาเสพติดและเรื่องที่เกี่ยวข้อง 5) การขายทอดตลาดทรัพย์สินในคดียาเสพติด

ศูนย์บริการร่วมกระทรวงยุติธรรม มีงานบริการประชาชน คือ 1) การให้ข้อมูล/ ขอปรึกษากฎหมาย 2) การรับเรื่องงานบริการของกระทรวงยุติธรรม 3) การรับเรื่องร้องเรียน / ร้องทุกข์ / รับแจ้งเบาะแส 4) การดำเนินการในฐานะหน่วยงานฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ 5) การจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ประจำกระทรวงยุติธรรม และคณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. 2552

สำนักงานกองทุนยุติธรรม มีงานบริการประชาชน คือ 1) การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี 2) การขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย 3) การถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน 4) การให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

สถาบันอนุญาโตตุลาการ มีงานบริการประชาชน คือ 1) การอนุญาโตตุลาการ 2) การประนอมข้อพิพาท 3) การให้บริการด้านฝึกอบรม สัมมนา

มิติของการบริหารงานยุติธรรม คือการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวกับภารกิจของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมทั้งหมด รวมถึงการพัฒนาในส่วนของการส่งต่อข้อมูลคดีในลักษณะของ Case Management คือข้อมูลคดีที่ตั้งต้นจากสถานีตำรวจทั่วประเทศ และมีการส่งต่อข้อมูลคดีไปยังอัยการและศาล และเมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้วก็เข้าสู่กระบวนการของการพัฒนาพฤตินิสัยซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงยุติธรรม ประกอบด้วย 3 หน่วยงานได้แก่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ และกรมราชทัณฑ์ โดยประชาชนสามารถติดตามสถานะของคดีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ และสามารถรองรับการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data eXchange Center : DXC), ข้อมูลจาก Linkage หรือหน่วยงานอื่นๆ ได้ โดยข้อมูลดังกล่าวนี้จะต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

มิติของการบริหารจัดการองค์กร คือการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถจัดเก็บและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลหลักที่เกี่ยวกับบุคลากร แผนงาน/โครงการ และงบประมาณ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการวิเคราะห์ วางแผน และกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการหน่วยงาน

จากการวิเคราะห์พบว่า ปัจจุบันกระทรวงยุติธรรมได้มีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลกระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2565 – 2570 เพื่อตอบสนองภารกิจและสอดรับกับนโยบายภาครัฐโดยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาช่วยในการดำเนินงานของทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมโดยมีความสอดคล้องและครบทั้งกระบวนการ แต่ยังพบว่า แผนปฏิบัติการดิจิทัลกระทรวงยุติธรรม ยังไม่ได้มีการออกแบบสถาปัตยกรรมองค์กรที่ชัดเจน จึงส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตามแผนหลายๆ ด้าน ดังนี้

1) ด้านการออกแบบสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) หรือ EA พบว่า กระทรวงยุติธรรมยังไม่มีการออกแบบสถาปัตยกรรมองค์กรที่ชัดเจน ส่งผลให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมไม่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับกระบวนการการทำงาน (Business Process) หรือภารกิจของกระทรวงยุติธรรมอย่างเป็นระบบ ซึ่งส่งผลต่อการวางแผนกลยุทธ์ หรือกำหนดแผนงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
2) ด้านความพร้อมของบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่าบางส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมยังไม่มีโครงสร้างการจัดตั้งหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นไปตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ จึงไม่สามารถกำหนดจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม
3) ด้านงบประมาณ พบว่ากระทรวงยุติธรรมได้รับการสนับสนุนงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่เพียงพอและไม่ต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวงยุติธรรม
4) ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ พบว่าบางส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมยังไม่มีการดำเนินการจัดทำและปฏิบัติตามนโยบายหรือแนวทางด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ของหน่วยงานรวมถึงมาตรฐานด้านไซเบอร์อย่างเคร่งครัด
5) ด้านการบูรณาการและการเชื่อมโยงข้อมูล พบว่า ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมยังไม่สามารถเชื่อมโยงหรือบูรณาการข้อมูลกันได้ เนื่องจากมีข้อจำกัด เช่น บางหน่วยงานโครงสร้างด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญ ขาดงบประมาณสนับสนุน ส่งผลให้ไม่สามารถบูรณาการฐานข้อมูลงานบริการร่วมกันในกระทรวงได้
6) ด้านการเตรียมแผนปฏิบัติงานของกระทรวงยุติธรรมให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลดิจิทัล พบว่า การดำเนินการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลมีทิศทางที่ชัดเจนโดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาในด้านที่มุ่งเน้นสำคัญไว้ทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ การศึกษา สุขภาพและการแพทย์ ความเหลื่อม

ล้ำทางสิทธิสวัสดิการประชาชน สิ่งแวดล้อม การเกษตร การท่องเที่ยว การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) แรงงาน การยุติธรรม และการมีส่วนร่วม โปร่งใสและตรวจสอบได้ของประชาชน แต่ในทางปฏิบัติส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมยังไม่สามารถเชื่อมโยงหรือบูรณาการข้อมูลกันเองได้ ส่งผลให้ไม่สามารถทำฐานข้อมูลในระดับกระทรวงเพื่อเชื่อมโยงหรือบูรณาการกับกระทรวงอื่น ๆ ได้

2.2.3. แนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนานโยบาย

เพื่อให้กระทรวงยุติธรรมสามารถนำนโยบายของรัฐบาลดิจิทัลมาขับเคลื่อน โดยการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และบรรลุเป้าหมายในการให้บริการประชาชนผ่านระบบศูนย์กลางการให้บริการประชาชนกระทรวงยุติธรรม (MOJ Service Portal : MSP), การบริหารงานยุติธรรม และการบริหารจัดการองค์กร จึงควรกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนานโยบายโดยการพัฒนาศูนย์ข้อมูลกลางกระทรวงยุติธรรม โดยอาศัยอำนาจของคณะกรรมการบริหารบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงยุติธรรม โดยมีปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน และมีผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมเป็นกรรมการ

ดังนั้นการขับเคลื่อนองค์กรด้วยฐานข้อมูลกลางกระทรวงยุติธรรม เพื่อการบริหารจัดการหน่วยงาน การมุ่งเน้นการให้บริการภาคประชาชน และการบูรณาการรวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมและการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายนอก สามารถแบ่งระยะการดำเนินการ ได้ดังนี้

แผนระยะที่ 1 มิติของการให้บริการประชาชน

เป็นแผนที่ควรทำในระยะเร่งด่วน คือดำเนินการเชื่อมโยงงานบริการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่มีความพร้อมเข้ากับระบบศูนย์กลางการให้บริการประชาชนกระทรวงยุติธรรม (MOJ Service Portal: MSP) และเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาตามประเด็นปัญหา ดังนี้

ด้านการจัดทำแผน/ แนวนโยบาย/ แนวปฏิบัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

1) มอบหมายให้กรมราชทัณฑ์ดำเนินการ 1) จัดทำแผน/แนวนโยบาย/แนวปฏิบัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) จัดทำแผน/แนวนโยบาย/แนวปฏิบัติด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์หรือด้านสารสนเทศ 3) จัดทำแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินจากภัยพิบัติฯ ยกเว้นกรมราชทัณฑ์ 4) จัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (BCP : Business continuity planning)
2) มอบหมายให้กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ 2) จัดทำแผนปฏิบัติ

การการจัดทำบัญชีข้อมูล 3) จัดทำระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) และจัดทำชุดข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data)

3) มอบหมายให้กรมคุมประพฤติดำเนินการแผนปฏิบัติการการจัดทำบัญชีข้อมูล 2) จัดทำระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog)

ด้านการจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture : EA) โดยมอบหมายดังนี้

1) ทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมดำเนินการจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture: EA) ของหน่วยงาน เพื่อให้เห็นภาพองค์รวม และสามารถกำหนดทิศทางในการพัฒนางานด้านเทคโนโลยีของหน่วยงานได้
2) กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กองบริหารการคลัง และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ร่วมกันดำเนินการจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture: EA) ของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมและของกระทรวงยุติธรรม
3) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม พัฒนาระบบที่ได้จากการวิเคราะห์และจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture : EA)

ด้านงบประมาณที่ไม่ได้รับการจัดสรรอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง โดยมอบหมายทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมดำเนินการจัดทำโครงการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ดังนี้ คือ 1) คณะอนุกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงยุติธรรม 2) คณะกรรมการบริหารบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงยุติธรรม เมื่อโครงการฯ ได้รับความเห็นชอบจากทั้ง 2 คณะเรียบร้อยแล้วจะมีช่องทางในการขอรับการจัดสรรงบประมาณ ดังนี้ 1) งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2) งบประมาณบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล 3) กองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม 4) กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

แผนระยะที่ 2 มิติการบูรณาการและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

เป็นแผนที่ควรทำในระยะ 3 ปี คือ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมดำเนินการพัฒนาระบบงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงระบบการให้บริการประชาชนทั้งหมดให้อยู่ในรูปแบบของระบบดิจิทัล ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนั้นเป็นการเพื่อเตรียมการบูรณาการข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม และเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหา ดังนี้

ด้านโครงสร้างหน่วยงานและบุคลากร

1) มอบหมายให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมราชทัณฑ์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ และสำนักงานกิจการยุติธรรม ไปดำเนินการทบทวนโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ และผลักดันให้ทุกหน่วยงานข้างต้นจัดทำโครงสร้างของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เป็นรูปธรรม และเมื่อหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นมีโครงสร้างของหน่วยงานชัดเจน จะส่งผลให้มีอัตรากำลังที่เป็นเฉพาะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามมา
2) มอบหมายให้ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมดำเนินการจัดทำแนวทางการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงยุติธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ของทุกหน่วยงานนั้น
3) มอบหมายให้สถาบันพัฒนาบุคลากรกระทรวงยุติธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมดำเนินการขอรับการจัดสรรงบประมาณงบประมาณในการฝึกอบรม และทำหน้าที่จัดฝึกอบรมให้กับบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

ด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมยังไม่มีความพร้อมเพราะขาดทรัพยากร

1) มอบหมายให้ทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมจัดทำโครงการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณ ให้เพียงพอต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
2) มอบหมายศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมดำเนินการจัดทำรายละเอียดทรัพยากรจัดทำรายละเอียดทรัพยากรเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเสมือนบนระบบ Cloud Computing ของกระทรวงยุติธรรมของทุกหน่วยราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ใช้งานอยู่ พร้อมทั้งประสานกระทรวงเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อขอใช้ทรัพยากรของระบบคลาว์ดกลางภาครัฐ (GDCC)
3) มอบทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมไปจัดทำแผนและงบประมาณในการย้ายระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจากระบบคลาว์ดคอมพิวติ้งกระทรวงยุติธรรมาไปยังระบบคลาว์ดกลางภาครัฐ (GDCC)
4) มอบหมายศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมประสานไปยังกระทรวงเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อขอใช้ทรัพยากร

ของระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (GDCC) เพื่อใช้เป็นศูนย์สำรองข้อมูลและกู้คืนระบบ (DR Site) ของกระทรวงยุติธรรม

5) มอบทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมดำเนินการต่อลิขสิทธิ์การใช้งานซอฟต์แวร์ต่าง ๆ และทำการอัพเดทให้เป็นปัจจุบันเพื่อป้องกันไม่ให้ระบบเกิดช่องโหว่

แผนระยะที่ 3 มิติการบูรณาการและการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายนอก

เป็นแผนที่ควรทำในระยะ 5 ปี คือระบบฐานข้อมูลกลางกระทรวงยุติธรรมสามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม, หน่วยงานภายนอกกระทรวงยุติธรรม อาทิเช่น กรมการปกครอง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม เป็นต้น และเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหา ดังนี้

ด้านการเชื่อมโยงและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม มอบหมายทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งจากหน่วยงานภายในเอง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานภายนอกกระทรวงยุติธรรม

ด้านกฎ ระเบียบ ของแต่ละส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมบางฉบับยังมีข้อจำกัดในการพัฒนางานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และไม่เอื้อต่อการเชื่อมโยงข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เห็นควรให้กองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ร่วมกับฝ่ายกฎหมายของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมวิเคราะห์ประเด็นของข้อกฎหมายในภาพรวมทั้งหมดที่ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานภายนอก หากมีกฎ ระเบียบใด ที่ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลได้ ให้ดำเนินการปรับปรุงกฎ ระเบียบดังกล่าว

ซึ่งการดำเนินการตามแผนระยะที่ 3 นั้นสามารถดำเนินการควบคู่ไปกับแผนระยะที่ 2 ได้ เนื่องจากบางส่วนราชการในสังกัดยุติธรรมมีความพร้อมอยู่แล้ว ซึ่งการดำเนินงานในระยะนี้ต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์หลักคือการให้บริการภาคประชาชนซึ่งเป็นนโยบายบายหลักของรัฐบาลที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน

2.2.4. การระบุปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินการตามข้อเสนอ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและผลสำรวจความพร้อมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม เพื่อรองรับการทำงานของภาครัฐตามนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government) แล้ว พบว่ามีปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบความสำเร็จในการพัฒนาฐานข้อมูลกลาง กระทรวงยุติธรรม มีดังนี้

1. การไม่ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง ส่งผลให้หน่วยงานไม่สามารถพัฒนาระบบเทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ดังนั้นศูนย์เทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสาร และกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ควรกำหนดเป็นแผนงานในการขอรับการจัดสรรงบประมาณให้ชัดเจนโดยให้อยู่ในกรอบระยะเวลาตามที่แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี และแผนปฏิบัติการดิจิทัลกระทรวงยุติธรรมกำหนดไว้

2. การที่หน่วยงานไม่จัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture : EA) ส่งผลให้หน่วยงานไม่เห็นภาพรวมขององค์กร ไม่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับกระบวนการการทำงาน (Business Process) หรือภารกิจขององค์กรอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ในระดับระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ นำไปสู่ทิศทางการขับเคลื่อน (Roadmap) ขององค์กร ดังนั้นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมจะต้องดำเนินการจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กรของหน่วยงานตนเอง และสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมจะต้องดำเนินการจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กรทั้งในส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมและสถาปัตยกรรมองค์กรของกระทรวงยุติธรรม

3. การที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมไม่มีโครงสร้างด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เป็นไปตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ ส่งผลให้หน่วยงานมีบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้ ผู้บริหารของหน่วยงานที่ไม่มีโครงสร้างดังกล่าวต้องให้ความสำคัญในการผลักดันและทบทวนบทบาทภารกิจของหน่วยงานเพื่อจะต้องเขียนค่างานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ทางสำนักงาน กพร. กำหนด

2.3. ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ

คุณลักษณะของผู้นำที่สำคัญที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายสู่การปฏิบัติให้เกิดการพัฒนาศูนย์ข้อมูลกลางกระทรวงยุติธรรมได้อย่างเป็นรูปธรรม ควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. **ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และกลยุทธ์** มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งว่าบทบาทหน้าที่และภารกิจของตนเองสามารถสนับสนุนและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ขององค์กร เป้าหมายของภาครัฐ ยุทธศาสตร์ของประเทศและความต้องการของประชาชนและผู้รับบริการอย่างไร
2. **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership)** ความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และแสวงหาโอกาสในการสร้างความเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาและปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้นนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการบริหาร กระบวนการทำงาน และนโยบายของภาครัฐ ให้ทันต่อบริบทของความเปลี่ยนแปลง ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและผู้รับบริการ
3. **ภาวะผู้นำในยุคดิจิตอล (Digital Leadership) มี**ความสามารถในการปรับตัว สามารถเรียนรู้และเรียนรู้ใหม่ (Learning and Re-learning) เป็นการผลักดันให้องค์กรสามารถปรับตัวตามเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้ สามารถใช้ข้อมูลดิจิตอล (Data driven decision making) เพื่อการวิเคราะห์และตัดสินใจ และสามารถปรับทุกส่วนในองค์กรให้รองรับโลกดิจิตอลให้ได้

4. **ภาวะผู้นำเชิงรุก** มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีความเข้าใจในแต่ละขั้นตอนของการทำงาน มีความสามารถด้านการวางแผน การคิด วิเคราะห์ เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กระ และให้ความสำคัญกับการบริหารบุคลากรและการบริหารองค์กรให้มีความสมดุล
5. **ทักษะด้านการสื่อสารโน้มน้าว** สามารถในการสื่อสารและรับข้อมูลอย่างเหมาะ สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะ และสามารถประสานงานกับบุคคลได้ทุกระดับทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีการสื่อสารที่ชัดเจนส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ทำให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน และสามารถลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานได้

3. แผนพัฒนาตนเอง

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

บรรณานุกรม

1. ยุทธศาสตร์ชาติ
2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับปรับปรุง)
3. แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)
4. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13
5. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2566 – 2570
6. แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2566 - 2569)
7. แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)
8. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 – 2580)
9. ยุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)
10. แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570) ของกระทรวงยุติธรรม
11. แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
12. พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562
13. แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566 - 2570
14. แผนปฏิบัติการดิจิทัล กระทรวงยุติธรรม พ.ศ.2565-2570
15. คู่มือการให้บริการด้านงานยุติธรรมฉบับประชาชน ปี 2562
16. https://en.wikipedia.org/wiki/Enterprise_architecture_framework#/media%20/File:Layers%20of_the_Enterprise_Architecture.jpg
17. The Open Group (2011). The Open Group Architecture Framework (TOGAF) Version 9.1.
18. Zachman, A. J..The Zachman Framework for Enterprise Architecture Version 3.0. Retrived
19. http://www.zachman.com/about-the-zachman-framework
20. ผลการสำรวจความพร้อมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม
21. U.S. Office of Management and Budget (2013, January 29). Federal Enterprise Architecture Framework Version 2.

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล

ชื่อ – สกุล นางสาวธนวรรณ ท้วมยิ้ม

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี (วิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์/ มหาวิทยาลัยรังสิต/ 2541)

ปริญญาโท (วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์/ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ/ 2545)
(วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครือข่าย/ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร/ 2556)

ประสบการณ์การรับราชการ

10 มิถุนายน 2564–ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
1 กุมภาพันธ์-9 มิถุนายน 2564	หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและหัวหน้ากลุ่มบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
13 กันยายน 2559–30 มกราคม 2561	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
18 พฤศจิกายน 2558–12 กันยายน 2559	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
11 ธันวาคม 2551 - 17 พฤศจิกายน 2558	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ สำนักงานกิจการยุติธรรม
13 มิถุนายน 2551 – 10 ธันวาคม 2551	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 7วช สำนักงานกิจการยุติธรรม
16 เมษายน 2549 – 12 มิถุนายน 2551	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 6ว สำนักนโยบายและประสานแผนกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม
1 เมษายน 2547 – 15 เมษายน 2549	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 5

	สำนักนโยบายและประสานแผนกระบวนการยุติธรรม
	สำนักงานกิจการยุติธรรม
23 มิถุนายน 2546 – 30 มีนาคม 2547	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 4
	สำนักนโยบายและประสานแผนกระบวนการยุติธรรม
	สำนักงานกิจการยุติธรรม
1 มีนาคม 2545 – 22 มิถุนายน 2546	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 4
	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
14 พฤศจิกายน 2544 – 28 กุมภาพันธ์ 2545	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 4
	สำนักเลขานุการกรม กรมราชทัณฑ์
1 มีนาคม 2544 – 14 พฤศจิกายน 2544	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 3
	สำนักเลขานุการกรม กรมราชทัณฑ์
15 พฤศจิกายน 2542 – 28 กุมภาพันธ์ 2544	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 3
	เรือนจำบางขวาง กรมราชทัณฑ์

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง ในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม